

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET. * SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

Kéziratok és szakkérdések a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az Országos Halászati Egyesület Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-ter 11. II. emelet 215.) fogad ei.

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Egész évre 12 pengő.} \\ \text{Fél évre 6 pengő.} \\ \text{Külföldre egész evre 16 pengő.} \end{array} \right.$
Allami alkalmazottaknak 50 %-os kedvezmény jár.

Verantwortlicher Redakteur:
Dr. Emil Unger.

Administration: Ungarischer Landesfischerei-Verein,
BUDAPEST,
Kossuth Lajos-ter 11. II. 215.

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

Országos m. kir. Halélettani és Szennyvízvizsgáló Intézet

HALÁSZAT — (FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI
Organ des Ungarischen Landesfischerei-Vereins Budapest.

Redaktion: Kgl. Ung. Landesanstalt für Fischereibiologie und Abwasserkunde. Budapest, II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: Hivatalos rész. — Halgazdaságunk az elmúlt és az új esztendőben. *Dr. Unger Emil.* — A pisztrángtenyésztő tanfolyam — A karácsonyi és szilveszteri halvásár. *Uzoni László.* — Hazai pisztrángtenyésztésünk irányelvei és kilátásai. *Dr. Mika Ferenc és vitéz Dr. Varga Lajos (Sopron).* — A délvideki vízterületek bérbeadása. *K. Gy.* — Irodalom — Könyvismertetés. — Társulatok — Egyesületek — Ujdonságok — Vegyesek. Árjegyzés. — Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND. Amtlicher Teil. — Unsere Fischereiwirtschaft im vergangenen und im neuen Jahr. — Der Lehrkurs für Forellenzüchter. — Der Weihnachts- und Sylvesterfischmarkt. — Verpachtung der Fischgewässer in Südungarn. — Schrifttum. — Neuigkeiten. — Preisliste. — Anzeigen.

Hivatalos rész

MEGHÍVÓ

az Országos Halászati Egyesület f. évi december hó 30.-án, határozatképtelenség esetében 1942 évi január hó 19.-én, hétfőn*) délután 6 órakor a földművelésügyi minisztérium palotájában (V. ker., Kossuth Lajos-ter 11. sz. I. emelet tartandó

RENDKÍVÜLI KÖZGYÜLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. Alapszabály módosítás**

Vendégeket szívesen látunk.

Budapest, 1941. december hó 2.

Dr. Tomcsányi V. Pál
elnök.

*) 1942 január hó 19.-én hétfőn délután 5 órakor választmányi ülés. Ez a meghívó pótolja a névre szóló külön meghívót, mivel a lapot az egyesület minden tagjának megküldjük.

***) (Alapszabály 10. §.) (Indítványok nyolc nappal a közgyűlést megelőzően írásban nyújtandók be.)

A «HALÁSZATI TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSA.

Az Országos Halászati Felügyelőség célul tűzte ki, hogy a halászati törvényt a kor és kívánalmaknak megfelelően kiegészíti és módosítja.

Lapunk m. t. olvasóit kérjük, hogy az ezzel kapcsolatos észrevételeiket, hozzászólásukat és véleményüket az Országos Halászati Felügyelőségnek küldjék meg.

Halgazdaságunk az elmúlt és az ujesztendőben.

Irta: *Dr. Unger Emil*

a halgazdaságtan egyetemi magántanára, m. kir. mezőgazdasági kísérletügyi igazgató.

Minden hazai élelmiszertermelésnek szinte óriásivá nőtt a nemzetgazdasági jelentősége az elmúlt esztendőben, melyben a háború új világháborúvá terjeszkedett ki.

A régi szállóige: a háborúhoz pénz, pénz és harmadszor is pénz kell, korunkban elvesztette már aktualitását. Ma így hangzik: termelés, termelés és harmadszor is termelés kell hozzá! («Geld is nichts, Produktion ist Alles!» Magyarul: «A pénz semmi, a termelés minden!»)

Különösen fontos a nemzet élelmiszerellátása. A halnak, mint élelmiszernek a jelentősége hazánk közellátásában és a hazai kivitelben látszólag csekély jelentőségű, ha a kenyérre, zsiradékra és megegyérő állatok húsára, hüvelyesekre, stb. gondolunk, már ami a mennyiséget illeti. Megnövekszik azonban ez a jelentőség éppen a megegyérő állatok húsa fogyasztásának szükségszerű korlátozása miatt.

A második világháború előtt körülbelül évi 80.000 métermázsára becsülhető együttes — természetes és tőgazdasági — haltermelésünk hazánk 14 millióra növekedett lakossága mellett mindössze évi 0.57 kg fejadagot jelent, ha mind magunk fogyasztanánk el. De nem így

van, mert évtizedek óta mindig exportáltunk és még most is exportálunk halat.

A Délvidék visszatérése növelte haltermelésünket, főleg a Duna alsóbb folyásának a felsőbbbenél gazdagabb természetes halászatával. Hozzájárult a természetes halászatunk eredményességének jelentékeny fokozódásához — amit e sorok írója évekkal ezelőtt meg mert jósolni — a nedves esztendőök sorozata a természetes ívási lehetőségek, az ívó és táplálkozó területeknek tartós áradások és magas vízállások által törént nagyobbodása, ami azonban természetesen e hasznónál sokkal nagyobb károkat okozott a szárazföldi termelés területeinek a víz által történt ideiglenes elhódításával.

Bármint legyen is, halászatunkat, mint élelmiszer-termelő gazdasági ágat, fel kell karolnunk, el kell látnunk azokkal a nélkülözhetetlen termelő eszközökkel, melyek nélkül e szépen fejlődő termelési ág visszafejlődése, összeszugoerodása követelnék be. A természetes halászatnak hálóanyagra, fonálra, halászcizmákra, szakértő vezetőkre és begyakorolt szakmunkásokra van szüksége. A tógazdaságokban ezeken kívül *trágya-anyagokra és takarmányra is!* Utóbbiakra még akkor is szükség van, ha a tógazdasági haltermelés a természetes hozamig való visszafejlésztés-kénys erülné. A trágyának és a takarmánynak szükségessége a természetes hozamig való visszafejlésztése ese én paradoxon-nak hangzik, de csak a laikusok előtt! Képzett tógazdánk mind bizonyára ugyanezt vallják, de azért mégis szolgál-
lok itt erre vonatkozó bizonyítékkal, úgy amint az elmúlt év december hó 18-án a «Gazdanapok» keretében az Országos Halászati egyesület gyűlésén a Köztelek székházában is nyomatékosan hangsúlyoztam ugyanezt:

Ha a tógazda csupán a természetes (föld) hozamot akarja is csak kihozni a tóból, akkor is szüksége van *kise-gítő* trágyázására és haltakarmányra, mert a természetes halláplálék igen jelentékeny része *kárbavész* számára (u.n. közvetlenül *kárbavésző* természetes haltáplálék), hogy ha ritkán népesít. Az *optimális* népesítést természetes hozamra gazdálkodva sem lehet sohasem eltalálni. De ha lehetne is a halnépesség sűrűségét úgy beállítani, hogy az a közvetlenül *kárbavésző* táplálékot minimumra redukálja, akkor a darabsúly nem ütné meg a legkisebbe szorított, még elfogadható piaci árú mértékét sem! De ezt sehogysem lehet tenni, mert számolni kell a kallódással, halbetegségek, stb. miatt is. Ez is kiszámíthatatlan! Ezért még sűrűbben kell népesíteni a tavakat! Így pedig — ha betegség miatt szerencsére nem következnek be nagyobb darabszám veszteség, — akkor az ősi lehálászások alkalmával a piaci árú egyáltalán *alig mutatna valami növekedést darabonként* a tavasszal kihelyezett darabsúllyal szemben. Ha pedig nagy kallódási százalék következtében a tógazdaság szép nagyobb halakat hozna egyes tavakból piacra, ez a ritka halnépesség a földhozam ki nem használásának eredményeképen jöhetne csak létre, de egyet jelentene a természetes tápláléktermő-erőnek, tehát a termőföldnek csaknem parlagon hagyásával! Ezt a luxust pedig ma egyetlen darab földön sem engedheti meg magának egyetlen magyar mező- vagy tógazda sem! Hazafias szempontból sem!

Be kell látniok tehát az illetékes köröknek, hogy a tógazdaságnak még akkor is szüksége van redukált trágyázásra és takarmányozásra, ha csak a földhozamot akarná biztosítani, ami szent kötelessége a mai viszonyok között.

De vajjon idáig engedhetjük visszafejlődni az európai hírú magyar halgazdaságot? Nem, semmi esetre sem! Ez lönkretenné a magyar kitenyésztett nemesponty-törzseket, a takarmányhoz hozzászokott, öröklődően leggyorsabb növé-sű tenyészpontyokat, rövid néhány esztendő alatt. Évtizedek gondos tenyésztő, kiválóga, nemesítő munka eredményét. Ezért még több takarmányra van szükség!

Reméljük a legjobbakat, s ezzel a gondolattal kívánunk boldogabb újesztendőt minden magyar halásznak.

1941. évi pisztrángtenyésztő tanfolyam

Az Orsz. Halászati Felügyelőség az Orsz. m. kir. Halélet-tani és Szennyvízvizsgáló Intézettel karöltve a Földművelésügyi Miniszter Ur rendelete alapján 1941. évi november hó 19-től 29.-ig terjedő időben rendezte immár rövid időközben harmadik tanfolyamát.

A miniszteri rendelet kimondja, hogy a tanfolyam résztvevői két évi gyakorlat igazolásával vizsgára jelentkezhet ek és pisztrángos tógazdaságok valamint nyíltvizek kezeléséi képesített halászmesteri cím viselésére jogosító igazolványt kapnak.

A képesítés bizonyos előnyhöz juttatja azokat, akik a tanfolyamon részt vesznek. A tanfolyam nagy látogatottsága is tanubizonyoságu szolgálhat, amennyiben 32-en vettek részt, ugyhogy mindhárom tanfolyam közül ez volt a legnépesebb.

A tanfolyamon részt vettek: az ungvári, miskolci, besztercei, rahói, gödöllői, bustyaházai, marosvásárhelyi erdőigazgatóság mérnök és erdőőr kiküldöttei, és a Latorca r. t., a Királyszei Honvéd Erdőigazgatóság kiküldöttei. A Marostorda vármegyei halászati társulat agilis igazgatója Kovács Andor, máramarosszigeti halászati társulat, Háromszék megyei halászati társulat kiküldötte Sándor Károly igazgató, és a báró Bánffy család. gödemesterházi erdőuradalmának vezetője Klözel Oszkár főerdőtanácsos. Voltak azonkívül a pisztrángtenyésztés iránt érdeklődők, így Katona Endre műszaki főtanácsos, MÁV üzletigazgató helyettes és Dr. Jeziersky István ügyvéd. Részt vett a budapesti tanfolyamon Sónyi Hugó ny. altábornagy Őnagyméltósága és Nagy Gyula nyug. vezérőrnagy is.

A tanfolyam előadói: Heincz Pál miniszteri oszt. tan. a Halászati Ügyosztály vezetője, Dr. Maucha Rezső, Dr. Unger Emil, Papp Anna, Dr. Boros József egyetemi tanár, Dr. Darvas Rózi, ifj. Dr. Szabó Zoltán, Dr. Vasvári Miklós, vitéz Borsay Ferenc, Clair Gyula, Vásárhelyi István és Kontur György.

Előadók a pisztrángtenyésztéssel kapcsolatban igen értekes és az egész tárgykört felölelő előadásokat tartottak.

A tanfolyam nagy sikerén felbuzdulva előreláthatólag jövő év tavaszán is hasonló tanfolyamot rendezhetünk, a szívárványos pisztráng ívása idején.

Külön ki kell emelni a lillafüredi pisztrángos tógazdaságot, amely ez év folyamán teljesen elkészült és modern felszerelésével a hallgatóság részére igazán mintaképül szolgálhat. A tanfolyam ideje alatt mintegy 60.000 ikrát fej-tünk, ugyhogy minden hallgató megismerkedhetett az ikrafejés gyakorlati keresztülvitelével, ami annál fontosabb mert előreláthatólag külföldről ikrabehozatalra nem számíthatunk és így a pisztrángos vizeink népesítésénél egy-dül a hazai ikrára leszünk utalva.

Klözel Oszkár főerdőtanácsos úr a szerkesztőhöz in-tézet baráti levélben szeretettel emlékezik vissza az együtt töltött kedves napokra, saját elfogulatlan megfigyelései alapján több megszívlelendő megjegyzést fűz a tanfolyamhoz a jövőre vonatkozólag:

«A mindenenbén ügyes összeállítási és megfelelő keretek között megtartott szaktanfolyam már csak azért is érdekes, mivel résztvevői az előképzetség avagy a betöltött állásaikból kifolyólag elért rangjuknál fogva olyannyira vegyesek, hogy a padok sorában a kezelő erdőőrtől kezdve a hallgatóság együtt üldögélt az altábornagyi rangot elért tábornokkal. A kifogástalan előadásokat felváltva a megfelelő szakértők tartották, amihez hozzáfűzni való alig van, de mégis megjegyezhetjük, hogy a már említett körülményből kifolyólag az előadás színvonala kissé magas.

Különös érdekességét képezi a tanfolyamnak a lillafüredi kirándulás, ahol megtekinthettük a nagy gonddal, de egyebekben nagy költséggel felszerelt költőházat, majd a szükséges tavakat.

Minden hallgató külön kiképzésben részesült chemiai helyesebben vízvizsgálati szempontból, amelyhez irányadóul szolgált a Dr. Maucha Rezső által szerkesztett «Újabb vízvizsgáló módszerek a halászati gyakorlat céljaira» című füzeté, melynek alapján most már minden hallgató

könnyen megállapíthatja, helyesebben elvégezheti a szükséges vizsgálatokat. Köszönet illeti továbbá a Halélettani Intézet vezetőjét azon munkákból kifolyólag, hogy külön vízvizsgálati gyűjtemény ládikákat állított össze, melyekkel a gyakorlatban a vizsgálatok teljes pontossággal végezhetőek el.

Épen ezen esetből kifolyólag, de még azért is, mert a hallottak meglehetősen nagy anyagot képviselnek, azon kéressel kell forduljunk a vezetőséghez, hogy készíttetnének az előadott anyagból *kivonatos jegyzeteket*, természetesen olyan összeállításban, hogy az a *jobbképzésű erdőőrök szakértelmének* feleljen meg.

A tanfolyam résztvevői.

Másik kérdésünk, — amiről a tanfolyamon említés nem történt, — *a halnak az értékesítése*. T. i. a halgazdaságot nagyon érdekli az, hogy a nagy gondnal és költséggel termelt *pisztrángjait megjelelő módon, időben és helyen értékesíthesse is.*

A szerkesztő véleménye e valóban értékes megjegyzésekre és a jövő tanfolyamok helyes irányú fejlesztésére vonatkozólag a következő:

A tanfolyamon az előadók a magas képzettségű érdeklődő hallgatókat, — mert ilyenek nagy számmal vettek részt — legalább némiképpen kiakarta elégtíteni. Bizonyosan csakis ez az oka az első megjegyzés valóban helytálló voltának, hogy az előadások nívója erdőőrök részére itt-ott kissé magas volt.

Az előadott anyag kivonatos sokszorosítását, vagy ki nyomtatását a vezetőség tervbe vette. Az elkészítendő összefoglaló füzetnek valóban mindvégig a jobb kiképzésű erdőőrök iskolázottsága és gyakorlati képzettsége színvonalát kell tartania, e fölé nem emelkedhet majd, mert az a fenntéki szerint, *vizsga-anyag* kell hogy legyen képesítő pisztrángos halászmesterek részére. Ennél többet nem tartalmazhat.

Legnehezebb lesz megfelelni a pisztráng-értékesítésre vonatkozó igen fontos kérdésnek. A visszatért keleti és erdélyi részek pisztrángos tőgazdaságainak a volt kisebb Csonkaország területén, főleg a fővárosban kellene piacot szerezni. Ennek az a legnagyobb nehézsége, hogy a lakosságunk alig fogyaszt pisztrángot, csak a legjobb móduak igénylik ezt a halat, s így Budapest szükségletét a sopron-kőhidai $\frac{1}{3}$ holdas gazdaság is fedezni tudta. Elevenen igen költséges a szállítása, ezért is drága. Jegelve kellene propagálni és még inkább *füstölt* és más *konzerv* alakban, mint valódi erdélyi pisztrángot forgalomba bocsátani és reklámozni.

Fontos, hogy *valódi erdélyi* (vagy kárpátjai, stb.) néven reklámozzák, mert «füstölt pisztráng» néven ezelőtt a makrelát (*Scomber scomber*) árulták a csemege üzletek. Ez pedig nem is pisztráng, hanem tengeri hal. Összel látunk is már egy pesti kirakatban füstölt *igazi* pisztrángokat.

Dr. U. E.

A karácsonyi és szilveszteri halvásár.

Sajátságos és különösképen vidéken tapasztalható jelenség, hogy a böjt végéi, a nagyhét előtti napokban a rendszeres halvásárlók ezt mondogatják a halászkodnak, kérdegetik a halereskeledőt: «Most jó a maguk aratása.» «Aztán lesz-e eég haluk nagypéntekre?» Sokan el sem akarják hinni, hogy a nagyheti, de kiváltképp a nagypénteki forgalom meg sem közeleíti a karácsonyit. Karácsony a «halasok» nagy napja, s nincsen az évnek egyetlen más napja sem, amikor megközeleítően annyi hal fogyna az országban, mint december 23-án és 24-én. Olyan megerő-

tető a hajsza, olyan nagy a «rumli» ezen a két napon, hogy bizony sok halkereskedő nemhogy várva várna e két napot, hanem ilyesfélét mond: «Bár sohse lenne karácsony, bárcsak már túl lennénk rajta!

Az elmúlt év karácsonyi forgalmának előjelei nem voltak a legbiztatóbbak, és mondogatták is sokan, hogy rossz karácsonyunk lesz az idén. Legtöbbsen a tojás-hiányt és zsír-szűkét emlegették indokolásul, sőt akadtak, akik a magas halárakban látták a valószínű gyenge forgalom magyarázatát. (Pedig tárgyilagosan megállapítható, hogy a halárak nem emelkedtek olyan mértékben, mint az egyéb élelemcikkek — pl. a baromfi és a vad — árai.)

A balsejtelmek nem váltak valóra, a sötétben látóknak **nem** lett igazuk. A karácsonyi forgalom minden várakozást felülmúlt, Budapesten és a vidéki piacokon egyaránt. Évek óta nem fogyott el annyi hal, nem volt oly erős forgalom a karácsonyi halvásár alatt, mint az idén. Kétségtelen, hogy Budapesten (de több vidéki városban is) a baromfi és sertéshús hiánya is hozzájárult a hal iránt mutakozó karácsonyi kereslet élénkségéhez.

A budapesti kereskedők egybehangzó állítása szerint a pesti piacon különösen a drágább halfélétet keresték. A harsca, a fogas, a vágott ponty, a vágott harsca, a süllő és a szálkátlanított pontyszelet aránytalanul nagy keresletnek örvendett. A karácsonyi piac után többen is — és kissé csodálkozva — emlegették, hogy úgyszólván senkisémet alkudott, senkisémet drágáta a halat. Nem számított az ár, csak azzal törődtek a vevők, hogy minél előbb hozzájussanak a kívánt halhoz. (A nagyközönség szempontjából tehát előnyös volt a legmagasabb fogyasztói árak megállapítása. A legtöbb kereskedőt ugyanis annyira megrohanták, hogy rendes körülmények között ez a megrohanás — ha csak átmenetileg is — az árak erős emelkedését eredményezte volna, — a kereslet és kínálat örök törvénye következtében.)

A gyenge forgalmú november, és december első felének a szokottnál is lanyhább forgalma után önként felvetődik a kérdés: tulajdonképp mi is lehet magyarázata az utóbbi éveket messze felülmúló karácsonyi halforgalomnak?

Aligha tévedünk, ha az okot a különféle élelemcikkekben mulatkozó kisebb-nagyobb mérvű hiányban keressük. A fogyasztóközönség számára nem volt elég választék a karácsonyi élelmiszer-piacon. A háziasszonyok tehát az vásároltak, amit épen tudtak, s annál is inkább gondoltak a halra, mert hiszen a «bővedesti hal», valószínűleg hagyományos étel a legtöbb család karácsonyi asztalán.

Vannak bizonyos alkalmak, amikor az egyébként takarékos vásárlók sem krajaároskodnak, amikor nemcsak könnyebben, hanem néha már-már könnyelműen költenek. Ilyen alkalom pl. a karácsony, és ilyen — más vonatkozásban — a szilveszter is. Ez a «könnyelműség» idén különösen érthető és természetes volt, mert hiszen a háborús viszonyok kényszerítő körülményei következtében az étkezés úgyszólván egyszerűbbé vált. A legtöbb háziasszony nem a piaci bevásárlás előtt határozza el a család étrendjét, hanem — a beszerzési lehetőségek alapján — csak bevásárlás közben, vagy csak piac után gondolja ki az ebédet a vacsorát. A karácsonyest ünnepi hangulatához máskor is hozzátartozott a szokottnál jobb, finomabb élelektől ékes vacsora-asztal, természetes tehát, hogy az idén még inkább így volt, hiszen a különféle beszerzési nehézségek, az egyes élelmickekben mutatkozó átmeneti hiányok, a hétköznapi étkezését amúgyis leegyszerűsítették. És mert az ajándékozás a vásárlási könnyevcske rendszeresítése következtében szintén korlátok közé szorult, érthető, hogy a dúsabban terített asztalok látásdótt meg az a többlet, ami talán az ajándékokban mint hiány jelentkezett. (Valószínűleg ez a magyarázata a drágább, a különleges halféleségek keresett-ségének is.)

De lám milyen kiszámíthatatlan a piac alakulása! A rendkívül erős karácsonyi forgalom után hasonlóan nagyforgalmú szilveszterre számított mindenki. És noha a szilveszteri halfogyasztásra sem lehet panasz, mert erősebb volt az utóbbi évek szilvesztereinek bármelyikénél, azért mégsem bizonyult olyan erősnek, amilyennek a nagy karácsonyi kereset után várni lehetett volna.

A halkereskedőknek tehát jó karácsonyuk és szilveszterük volt az idén. De rájuk is fért az őszi időszak szokatlanul lanya forgalma után.

Hiányos lenne azonban beszámolónk, ha meg nem emlékeznénk a karácsonyi vásár szépeghibájáról: a Hangya megjelenéséről a halpiacon. Természetes, hogy az ország halfogyasztásának növelése szempontjából csak dicsérni lehet, ha a Hangya olyan hegyekre is eljuttatja a halat, ahová másképpen nem kerülne el, és ahol még nincsen olyan halfogyasztás, hogy abból egy szerény igényű kiskereselő megélhetne. Ha a Hangya ilyen helyeken árusít halat, azért csak hálás lehet neki a halastársadalom, és ez méltó is a Hangya feladatához és hivatásához. De az épen elég terhet viselő és a kenyereket igazán nem irigyreméltó módon megéheső kiskereskedőknek érdekében tiltakoznunk kell az ellen, hogy a Hangya halat áruljon olyan helyeken is, ahol van halkereskedő, ahol a piac ellátottsága már biztosítva van. Igazán nem lehet a Hangya célja és hivatása, hogy kisémberek keservesen megszerzett mindennapi kenyereiből letörjön egy darabot, — s nem méltó a Hangyához, hogy amikor a gyengeforgalmú időket végigsínylő kiskereskedők egy kissé több keresethez juthattak, abból magának is részt kért.

Uzoni László.

Hazai pisztrángtenyésztésünk irányelvei és kilátásai.

Írták: Dr. Mika Ferenc és vitéz dr. Varga Lajos (Sopron)

11. Jogtulajdonos és bérlő.

A megelőző fejezetben a pisztránghalászat okszerű gyakorlását és azokat a korlátozásokat ismertettük, amelyeket a helyes gazdálkodás céljából okvetlenül meg kell valósítanunk. Az úthagazítások vonatkoztak mind a halászatot gyakorló horgászokra, mind a vizek tulajdonosaira.

Mindkét fél csak a halállomány fenntartása révén éri el célját. A horgász saját érdeke ellen vét, ha a bérelt vízben rablógazdálkodást folytat. Különben is — véleményünk szerint — az igazi sportszerűség nem annyira a halfogás mikéntjében és módjában, hanem a mértékében nyilvánul meg.

A halászati jogtulajdonosok a halászat gyakorlásának átengedésével jövedelemhez jutnak. Nyilvánvaló, hogy törekvésük a bevétel állandósítására, sőt fokozására irányul. A bérlő gazdálkodása célkitűzésüket közvetlenül érinti, elemi érdekük tehát a halászat gyakorlásának megfelelő szabályozása. A víz kizsárolásának megakadályozása végett pontosan meg kell határozni, hogy hány horgász (a vendégeket is beleértve) gyakorolhatja a halfogást a bérebeadott területen; meg kell tiltani, hogy a biológiai értelemben vett legkisebb mértéket el nem ért halak kifogását; kötelezni kell a bérlőket a gyomhalak megfelelő gyérítésére.

Tevékenységük azonban ezzel még nem merült ki, a víz értékének fenntartása érdekében a túlságos igénybevétel megakadályozásán kívül még további feladatok is hárnak rájuk.

A pisztrángos vizek halászatának átengedése vagy a terület bérebeadása, vagy engedélyjegyek kiadása által történik.

Bérebeadás esetében a behalásítás rendszeresen a bérebevévőt terheli. A pisztrángállomány fenntartása, gyarapítása érdekében szükséges intézkedések között a halasítás talán a legfontosabb. A jogtulajdonosnak tehát érdeke ellenőrizni, hogy a bérlő eleget tesz-e vállalt kötelezettségeinek. Ügyelni kell, hogy a halasítás nemcsak mennyiség tekintetében feleljen meg a megállapodásnak, hanem valóban eredményes is legyen, szóval a kihelyezés megfelelő módon, helyen és időben történjék és hogy a felhasznált ivadék életképes legyen. A kibocsátásra kerülő ivadék faját is ellenőrizni kell, hogy a bérlő, amennyiben sebespisztráng-ivadék kihelyezésére kötelezett, ne helyezzen ki helyette szívárványos pisztrángot. A jogtulajdonosok figyelmének tehát sokoldalúnak kell lennie, ha érdeküket hatékonyan akarják megvédeni. Az eredményes ellenőrzés azonban ismereteket és szakudást igényel, ezzel pedig a bérebeadók csak a legkritikább esetben rendelkeznek. Ezért képlenek megakadályozni az esetleges visszaéteket. Hátrányos helyzetükön csak szakértő igénybevételével segíthetnek.

A bérlő a jövő szempontjából ritkán kezeli a neki átengedett javakat úgy, mintha az a sajátja volna. Ezért a rövid időre szóló szerződés előnytelenek a bérebeadóra nézve. A bérlő időtartamának legalább 10 évnél kell lennie; ebben az esetben a bérlő a saját jól felfogott érdekében kíméli fogja a vizet, fenntartja és gyarapítja a nemeshalállományt.

A pisztrángos vizek halászatának másik hasznosítási módja az engedélyjegyek kiadása. A víz saját kezelésben marad, a horgászok csak meghatározott időtartamra nyernek engedélyt a halfogásra. Ez a módszer a bérlői rendszernél gazdaságosabb és okszerűbb. A tulajdonos az engedély megadását különböző feltételekhez kötheti. A horgászás gyakorlásának szabályozása és célravezető korlátozásai által hatékonyan gondoskodhat az állomány megvédéséről, sőt a gyarapításáról is legmegfelelőbben intézkedhetik, miután a halasítás az ő kezében marad. Maga is halászhat és így megakadályozhatja a gyomhalak káros elszaporodását. Ez a módszer a jogtulajdonos saját szempontján kívül a közre is előnyösebb és gazdaságosabb. Azáltal, hogy olyanoknak is alkalmat nyújt a horgászásra, akik csak átmenetileg tartózkodnak a helyszínen, a pisztrángos vizet az idegenforgalom szolgálatába állítja és jelentősen hozzájárul annak fellendítéséhez. A kifogott hal nem aprózik el a bérlő horgászok között, hanem nagyobb tételekben piacra kerülhet.

Külföldön sokhelyütt a legkülönbözőbb feltételekhez kötik a horgászás gyakorlását. Megszabják annak napi időtartamát, meghatározzák a kifogható hal nagyságát, a naponta kifogható hal mennyiségét. Csak a műcsalik használatát engedik meg, számos esetben a villogók (Spin-

ner) használata is tilos. A kifogott hal nem a horgászé, zsákmányát eleven állapotban tartozik beszolgáltatni.

A csali korlátozásának az a célja, hogy a hal a fogásnál minél kisebb sérüléseket szenvedjen és így eleven állapotban legyen értékesíthető. A kifogott halakat hosszúságuk fatartályban szokásos elhelyezni, amely szíj segítségével a vállon hordozható. A tartály vizét időnként cserélni kell, hogy a halak levegőhiány miatt meg ne fulladjanak. Közbevevően megjegyezzük, hogy az újabb forgalombakerült oxigénfejlesztő tabletták a gyakorlatban nagyon jól beváltak. Feleslegessé teszik a fáradságos vízcserét.

12. Szállítás.

Az élőhal a piacon keresettebb és sokkal jobban értékesíthető. Ezért igen fontos, hogy megismerkedjünk az alkalmas szállítási eszközökkel, annál is inkább, mert ezek a halasításnál felhasznált ivadék szállításánál is nélkülözhetetlenek.

A pisztráng kisebb távolságra történő szállítására rend szerint nagyobb, tojásdad alakú, vörösfenyő fájából készült lapos fekvő hordókat használnak. Tetejükön négyzetes nyílás van, amely ráccsal vagy zsákdarabbal elzárható. A hordó alakja miatt labilis, ezért ha a hossztengele a menetiránnyal keresztbe van állítva, a mozgásban lévő jármű rázódásától állandóan himbálódásban van; de emberi erővel is könnyen ringásban tartható (innen a német elnevezése: «Schüttelfass»). A víz a himbálódó hordóban állandóan hullámozik és így levegőt nyel el.

A szállításnál használt víz lehetőleg alacsony (+4 C°-nál azonban nem alacsonyabb) hőmérsékletű legyen, de a +10 C°-ot semmi esetre se haladja túl. A víz hőmérséklete nagyon fontos, mert egyrészt a hideg víz oxigéntelítettsége nagyobb, másrészt alacsony hőmérsékletnél a halak oxigénigénye kisebb. A tartály vizét nagyobb jégdarabokkal fokozatosan és lassan hűtsük le. Óvatosan járjunk el, hogy a víz csak 4-5 perc alatt süllyedjen 1 C°-kal. A hirtelen bekövetkező lehűlést ugyanis a halak megsínylik.

A hordót nem szabad teletölteni, hanem 15-20 cm. üres tért kell hagyni benne, hogy a hullámozó víz nagy felületen érintkezze a levegővel. Szükség esetén a víz felmelegedését szállítás közben állandó jégadagolással kell megakadályozni. Ha a jármű nincsen mozgásban, pl. állomásokon, akkor a hordót himbálni kell, hogy a víz hullámozása meg ne szűnjék. A fenti feladatok elvégzésére a hordó mellé kísérőt kell adni. Ha a víz hőmérséklete alacsony és a hordó állandó himbálódásban marad, legfeljebb 3-4 óráig tartó szállítás esetén (Buschkiel szerint) 125-150 gr. nehéz pisztrángokból 10 kg-ot helyezhetünk el 100 l vízben. Ez a számítás azonban a legkedvezőbb körülményekre vonatkozik. Általában 100 literenként 8 kg. halat szállíthatunk a fenti távolságra. Egy kg halra tehát 12,5 l víz esik. Hosszabb (6-10 órá) szállítás esetén 1 kg. pisztrángra már jelentősen több, kb. 15 l. vizet kell számítani.

A halak szállításánál nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a körülményt sem, hogy minél kisebbek a halak, annál nagyobb az összsúlyhoz viszonyított oxigén-szükségletük. Öt db. összesen 500 gr. súlyú hal több oxigént fogyaszt, mint egy darab 500 gr. súlyú hal. Frissen fogott hal nem alkalmas a szállításra. A víz tisztaságának megóvása végett előbb koplaltatni kell őket, amíg bélszatornájuk kiürül. Ezért a kihalászott anyagot bő vízfolyással bíró kisebb tavakban, vagy a vízsodrásba elhelyezett sűrűn átluggatott haltartó ládákban, vagy vízvezetékekkel ellátott nagyobb akváriumokban egy pár napig tartóztatni kell.

A pisztráng kényes természetű hal, ezért a fent ismertetett hordók különösen nyáron hosszabb ideig tartó szállításra alkalmatlanok. Nagyobb távolságra a pisztrángokat sűrített oxigénnel működő tartályokban szokásos szállítani. Ezek a hidrobiológusok nevezett szállítóberendezések fából, horganyzott vas vagy alumíniumlemezből készített, felfelé keskenyedő, álló hordók alakjában készülnek. A régebbi négyzetes ládák jórészt már eltűntek a használatból. A tartály belső falán megrögzített acélpalackban (bomba)

sűrített oxigén van, amely automatikusan működő redukáló szelepen, csővezetéken és porlasztó szűrőn keresztül bugyborékok alakjában jut a vízbe. Ez a szállítóberendezés több típusban és méretben kerül forgalomba. Kezelésük ismertetésére nem térünk ki, ezt a gyárak használati utasításaikban részletesen megadják. A halszállító hordókkal szemben előnyük a nagyobb tömegű szállító képességük. Egy 120 l. 5-6 C°-os vízzel megtöltött tartályban 15 óráig távolságra 25 kg pisztrángot szállíthatunk. A halmennyiség csökkentése esetén sokszor a jégadagolást is el lehet hagyni, mert még a +15 C°-os víz is megfelel a szállításra, kísérő személyre ritkán van szükség.

Kisebbségi mennyiség szállításánál az előbb említett oxigénfejlesztő tabletták is nagyon jól beválnak. Nagyobb szállítómányoknál a tabletták adagolása helyett oxigénfejlesztő készülékek használatosak. Ezek tömény hidrogén-szuperoxidral töltött tojásalakú, nehéz fémpalackok. A palack, amelybe előbb egy szemcsényi szilárd katalizátort dobnak, nyakával lefelé helyezkedik el a tartály fenekén. A katalizátor hatására fejlődő oxigén a hidrogén-szuperoxidot a palack nyakán lévő kisnyílású szelepen kinyomja a vízbe. A szállítóvízbe folyékony szerves katalizátort öntünk, amelynek az a rendeltetése, hogy a kiömlő hidrogén-szuperoxidot vízzel és oxigénné bontsa. Mind a tablettákat, mind az oxigénfejlesztő készüléket «Kralena» elnevezés alatt az Oxygensgesellschaft in Nowanes bei Potsdam cég hozza forgalomba.

Ami a szállításról illeti, a sebes- és a szivárványos pisztráng között nincsen különbség. Igényeik egyformák. A halasításra szánt nagyobb ivadék szállítására a fent leírt szállító eszközök igénybevételeivel történik. A szállításnál azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a fentebb már említett körülményt, hogy a kis halak több oxigént fogyasztanak, mint az azonos összsúlyú nagy halak.

Buschkiel adatai szerint a szállítás megelőzően koplaltatott szivárványos pisztráng-ivadék:

4 cm	hosz. mellett (az orrhegytől a farkúszó végéig mérve)	3
5	" " " " " " " "	4
6	" " " " " " " "	5
7	" " " " " " " "	7
8	" " " " " " " "	8.5
9	" " " " " " " "	12
10	" " " " " " " "	15
12	" " " " " " " "	20
13	" " " " " " " "	25

gr.-ot nyom.

Ezek az adatok a sebespisztráng-ivadéokra is vonatkozhatnak.

(Folyt. köv.)

A délvidéki vízterületek bérbeadása.

A volt Duna-bánság vagyonának számbavételére és átmeneti kezelésére alakított tárcaközi bizottság a visszatartott délvidéki területeken lévő alábbi halászati üzemszakaszok bérletére tűzött ki árverést:

1941. december 10. Ujvidék, Közigazgatási palota.
Csurog, Bácsföldvár-öbencei Holt Tisza kb. 21. km. Kikiáltási ár: 8.000 P. Később meghatározandó időpontban kerül bérbeadásba.

1941. december 11. Palánka, Főszolgabírói hivatal:
1. Ujpalánka, Palánka, Ópalánka, Dunacséb és Dunagólos határában levő Duna VII. szakasz, kb. 23 km. Kikiáltási ár: 6.000 P., bérbevette: Fritz Péter 10.800.— P évi bérért.

2. Bácsujlak és Dunabökény határában levő Duna VI. szakasz kb. 20 km. Kikiáltási ár: 6.000 P, bérbevette: Dursztin József 6.300 P.

3. Vajsza, Bogyán, Palona és Bácsujlak határában levő Duna V. szakasz kb. 27 km. Kikiáltási ár 5.000 P. Később kerül bérbeadásba.

4. Bácsordas és Vajsza határában levő Duna IV. szakasz kb. 14 km. Kikiáltási ár: 600 P. Később kerül bérbeadásra.

1941. december 12. Zombor, Főszolgabírói hivatal:
1. Bezdán és Monostorszeg határában levő Ferenc csa-

lorna II. szakasz kb. 21 km. Kikiáltási ár: 1.200 P. Bérbevette: Vukovits István 1.700 P évi bérért.

2. Zombor határában levő Ferenc-csatorna III. szakasz kb. 19 km. Kikiáltási ár: 800 P. Bérbevette: Vukovits István 900 P évi bérért.

3. Ujszivác, Ószivác, Szlapár. Veprőd. Bácskeresztúr és Szentfűlöp határában levő Ferenc-csatorna IV. szakasz kb. 22 km. Kikiáltási ár: 800 P. Bérbevette: Dörner Miklós 900 P évi bérért.

4. Szond, Gombos és Bácsodas határában levő Duna III. szakasz kb. 18 km. Kikiáltási ár: 4.000 P. *Később kerül bérbeadásra.*

1941. december 13. Ujverbász, községháza.

Ujszivác, Ószivác, Cservenka, Kula, Ujverbász és Óverbász határában levő Ferenc-csatorna V. szakasz kb. 37 km. Kikiáltási ár: 6.500 P. Bérbevette: Halászati szövetkezet, Zombor. 6.500 P évi bérért.

1. Mozsor és Felső Muzslya határában levő Holt Tisza. Kikiáltási ár: 400 P. *Később kerül bérbeadásra.*

2. Zsablya, Mozsor és Titel határában levő Tisza VI. szakasz kb. 38 km. kikiáltási ár: 1.800 P. Bérbevette: Halászati szövetkezet, Titel. 1.850 P évi bérért.

3. Dunagárdony, Sajkáslak és Titel határában levő Duna XIII. szakasz kb. 18 km. Kikiáltási ár: 2.500 P. Bérbevette: Magyar Tógazdaságok R.T., 2.600 P évi bérért.

4. Káty, Felsőkobol és Alsó Koból határában levő Duna XII. szakasz kb. 17 km. Kikiáltási ár: 14.000 P. Bérbevette: Magyar Tógazdaságok R.T., 14.400 P évi bérért.

1941. december 16. Óbecse, Főszolgabírói hivatal:

1. Bácsföldvár határában levő Ferenc-csatorna XI. szakasz kb. 3 km. Kikiáltási ár: 2.500 P. és az u. n. Vagan halásztás fejében 5 évre elosztott 4.000 P. Bérbevette: Halászati szövetkezet, Bácsföldvár 2.600 P évi bérért.

2. Nádálja és Bácsföldvár határában levő Ferenc csatorna X. szakasz kb. 6 km. Kikiáltási ár: 4.000 P. Bérbevette: Halászati szövetkezet, Bácsföldvár 4.100 P. évi bérért.

3. Péterréve és Óbecse határában levő Tisza IV. szakasz kb. 22 km. Kikiáltási ár: 550 P. Bérbevette: Halászati szövetkezet, Óbecse 550 P évi bérért.

4. Óbecse, Csurog, Boldogasszonyfalva, Zsablya határában levő Tisza V. szakasz kb. 29 km. Kikiáltási ár: 1.200 P. Bérbevette: Gyuvai István 2.000 P. évi bérért.

5. Szenttamás határában levő Ferenc csatorna VI. szakasz kb. 9 km. Kikiáltási ár: 3.000 P. *Később kerül bérbeadásra.*

6. Szenttamás és Turja határában fekvő csatorna VII. szakasz kb. 20 km. Kikiáltási ár: 1.600 P. *Később kerül bérbeadásra.*

7. Turja határában levő Ferenc csatorna VIII. szakasz, kb. 14 km. Kikiáltási ár: 2.400 P. *Később kerül bérbeadásra.*

8. Turja, Nádálja és Bácsföldvár határában levő Ferenc csatorna IX. szakasz kb. 7 km. Kikiáltási ár: 3.500 P. *Később kerül bérbeadásra.*

9. Bácsföldvár és Óbecse határában levő Ferenc csatorna XII. szakasz kb. 8 km. Kikiáltási ár: 850 P. Bérbevette: Halászati szövetkezet, Bácsföldvár 890 P évi bérért.

1941. december 17. Zenta, Főszolgabírói hivatal.

1. Zenta, Ada és Mohol határában levő Tisza III. szakasz kb. 39 km. Kikiáltási ár: 750 P. Bérbevette: Halászati szövetkezet, Zenta 790 P évi bérért.

2. Magyar Kanizsa határában levő Tisza II. szakasz kb. 16 km. Kikiáltási ár: 450 P. Bérbevette: Bitó Antal, Szeged 540 P évi bérért.

3. Horgos és Martonos határában levő Tisza I. szakasz kb. 9 km. Kikiáltási ár: 1.000 P. Bérbevette: Bitó Antal, Szeged 1.000 P évi bérért.

1941. december 18. Ujvidék, Közigazgatási palota.

1. Ujvidék határában levő Duna XI. szakasz kb. 5 km. Kikiáltási ár: 500 P. Bérbevette: Ujvidék horgászati klub 560 P évi bérért.

2. Ujvidék határában levő Duna X. szakasz kb. 12 km. Kikiáltási ár: 1.000 P. *Később kerül bérbeadásra.*

3. Ujfutak és Ófutak határában levő Duna IX. szakasz kb. 12 km. Kikiáltási ár: 1.000 P. Bérbevette: Wiszt József, Ófutak 1.750 P évi bérért.

4. Bácskeresztúr, Peklapusztó, Torzsa, Urszentiván és Kölpény határában levő Ferenc csatorna XIII. szakasz kb.

23 km. Kikiáltási ár: 550 P. Bérbevette: Mehr György, Torzsa 2.200 P évi bérért.

5. Kölpény, Petróc, Horthyvára, Kiszács, Piros és Ujvidék határában levő Ferenc Ferenc csatorna XIV. szakasz kb. 22 km. Kikiáltási ár: 300 P. Bérbevette: Schomll József Kölpény, ma 440 P évi bérért.

6. Begecs határában levő Duna VIII. szakasz kb. 6 km. Kikiáltási ár: 3.00 P. Bérbevette: Begecsi halászati szövetkezet, 3.150 P évi bérért.

7. Ujvidék határában levő Ferenc csatorna XV. szakasz. Kb. 4 km. Kikiáltási ár: 100 P. Bérbevette: Schomll József, Kölpény 120 P évi bérért.

A bérbe nem vett szakaszok bérbeadási időpontjára stb. vonatkozólag a tárcaközi bizottság ad felvilágosítást, Ujvidék, Közigazgatási palota.

K. Gy.

A Ladoga-tó nevezetesebb halai és halászata.

Napjainkban nagyon sokat hallunk a Ladoga-tóról. Ez a tó-óriás Európának legnagyobb tava, melyet a finnek és a partjain élő népek «Ladoga-tenger»-nek neveznek. Partjain ma ágyúk bömbölnek, géppuskák kattognak, páncélos gépkocsik dübörögnek és fölötte bombavető- és vadász-repülőgépek zúgnak el. Két évvel ezelőtt befagyott jégpáncélja is csatatér volt, melyen finn rokonaink vívták élet-halál harcukat, súlyos csatákban védelmezve karéliei védőállásaikat a tó jegén történő átkarolás ellen. Ma újból finn katonák menetelő osztopai tükröznek a tó parti vizei ben, nehéz harcokban törve előre az ősi ellenség ellen. Azt akarják, hogy finn legyen a Ladoga, finn nevéen *Laatokka-tó* és egész környéke.

Sok-sok küzdelmet és harcot látott már az öreg tó. De talán egy sem volt olyan elkeseredett és olyan nagy tömegeket megmozgató, mint a mostani.

Legnagyobb tagja annak a nagy tóisorozatnak, mely az Északi-tenger partjaitól a Germán síkságon és a Fennoskandináviai tóvidéken keresztül nagy ívben a Fehér-Tengerig terjed. Óriási társaival, a napjainkban szintén sokat emlegetett Omega- és Pejpusz-tavakkal nagykiterjedésű területet foglal el. Területe 18.000 km², melyből 10.000 km² az orosz birodalomé, 8.000 km² a finn területre esik (A Balaton területe 600 km²). Hosszúsága 215 km, tehát ke-reken háromszor hosszabb, mint a Balaton Keszthely és Kenese között (70 km). Szélessége pedig 130 km. Kerülete majdnem 1000 km. hosszú.

A Keleti-tenger legkeletibb részén összeszűkülő Finn-öböl és a Fehér-tenger még a késő jégkorszakban is jégmezővel borított volt s ennek eltűnése után a mai Ladoga és Omega tavakon át összeköttetésben voltak egymással. A jégmező lassanként visszahúzódott, ám nagy területen visszahagyta törmelégeit. A tengerek közötti összeköttetése megszűnt, de helyén visszamaradt ez a két tóóriás, melyekhez harmadikként a Pejpusz-tavat lehet sorolni.

A Ladoga-tó keletkezésében azonban nemcsak a jégkorszaki jégmezők, és törmelékeik hanem süllyedések is közreműködtek. A Ladoga- és Omega-tavak déli fele síma vonalú, északi fele azonban nagyon szaggatott s fjordszerű szűk öblök nyúlnak ki belőle észak felé. Itt a süllyedés hozta létre a tó medrét s a jégkorszaki visszahúzódó jégmező gleccserszerű nyelvei dolgoztak a fjordalakú öblök ki-mélyítésén. A finnek fjordoknak is nevezik a Ladoga-tó északi, mély, szűk öbleit. Amikor ott utaztam, a napjainkban sokat emlegetett *Sortavala* városka környékén magam is láttam néhány ilyen keskeny, csatornaszerű öblöt s ha a sziklás partok néhány száz méter magasra emelkednének, akkor nem sokban különböznének a norvégiai kicsiny fjordoktól.

Csakhogy a Ladoga-tó partjai északon magasak, délen pedig olyan alacsonyak, mint a Balaton somogyi partjai. Déli partvidéke homokos és széles nádasok borítják. Amde ez a nád átlag csak 1 m magasságra nő meg. Északi része azonban már meredek partvonalú. Mindenütt sűrű fenyvesek veszik körül.

A tónak két egymástól nagyon különböző medencerésze van. A déli nagyobbik rész lapos, egyhangú, homokos és agyagos. Mint a Balaton somogyi partvidékén, úgy itt is messzire lehet gázolni a vízben, mert a meder nagyon lassan mélyül befelé. A 20 méteres mélységvonal a déli parttól 30-50 km-re húzódik. A tó északi fele azonban hirtelen mélyül s a parttól 3-4 km-re már 100 m-es mélységek találhatók. Az északnyugati partoktól 15-20 km-re pedig a legnagyobb mélységeket (250-260 m-t) lehet mérni.

A Keleti-tengerből kinyúló Finn-öböl sekélysege ismeretes. A 100m-es mélységek nem gyakoriak, legnagyobb mélysége csak 121 m. A Ladoga-tó medre tehát igazi kriptodepresszió. A tó felszíne ugyanis csak 5 m-rel fekszik magasabban a Keleti-tenger és a Finn-öböl szintjénél, de medre jóval mélyebbre nyúlik, mint a tenger feneké. Legmélyebb része 255 m-re van a tenger színétől. A déli medencerészben a sekélység ellenére sincsenek szigetek, de az északi lesüllyedt törészen rengeteg apró sziget emelkedik ki a legmélyebb részekből is. A kristálytisza, kékes színben csillogó vízből sötétszínű, meredek sziklás szigetek emelkednek ki, melyeket ősi vulkanikus diabázközetek építenek fel s komor külsejükkel élenkel elűnek a víz barátságos tájától. Ilyen sötétszínű közetek alkotják a jelentékenyebb nagyságú, az újabb időkben sokat emlegetett *Walamo-szigeteket* is, melyek egyikén régebben az oroszok görögkeleti kolostort építettek. A szigetek és szigetcsoportok a tó felszínének 3 %-át teszik.

(Folyt. köv.)

Társulatok—Egyesületek

HIRDETMÉNY.

Az Erd-Dunaegyházi Halászati Társulat árverés útján bérbeadja az 1942 ápr 1-től kezdődőleg 1947. évi december 31-ig terjedő 5 és háromnegyed évre a VI. szakasz halászati jogát. Ezen szakasz Dunavecse község alsó határától Dunaegyháza község alsó határáig terjed és mintegy 1345 kat. hold vízterülettel bír. Az árverés 1942. január hó 26-án d. e. 10 órakor Adonyban a község háza tanácstermében fog megtartatni. A részletes árverési és bérbeadási feltételek Herbszt Jenő uradalmi főszámtartónál, a társulat allelnökigazgatójánál megtekinthető, vagy beszerezhető Adonyban. Adony, 1942. január 8.

Erd-Dunaegyházi Halászati Társulat.

HIRDETMÉNY.

A Dunaföldvár-Bátai Halászati Társulat IV. üzemszakaszán a halászati jog gyakorlására 1942. évi április hó 1-től 1945. évi december hó 31-ig terjedő időre Kalocsán Foktói-út 2. szám alatt az Erseki Uradalmi Mérnöki Hivatalban 1942. évi február hó 3-án délelőtt 9 órakor árverést tart. A versenytárgyalási és árverési feltételek, valamint a haszonbérleti szerződés feltételeiről a társulat igazgatósága (Kalocsa, Foktói-út 2. sz.) ad felvilágosítást. A IV. üzemszakasz nyilvántartott vízterülete 1938. kat. hold 337 n. ö.

Dunaföldvár-Bátai Halászati Társulat.

HIRDETMÉNY.

Haláleset miatt eladó halászati felszerelés. Nagy bárka, csónakok, stand. A vízbérlet április 1-én lejár.

Özv. Arnold Ferencné, Dunaföldvár.

Külföldi lapszemle

90.000 hektár halastó Németországban.
(Mn. okt. 15.)

A német halastógazdálkodás a Birodalom területi gyarapodása következtében lényegesen módon kibővült. A régi binodalom halastavainak területe 55.000 hektárt tett ki, melyhez keleten és nyugaton további 35.000 hektár járult.

Halgazdálkodás szempontjából Németországban Szilézia van első helyen, egymagában 28.000 hektárral. A második helyet 11.000 hektárral a Várta-tartomány foglalja el.

K. Gy.

A befagyott halastavak ellátása levegővel.
(Luftzufuhr in gefronenen Fischteichen)
(Der Pionier: 1940. 2.)

A jégbe vert lyukak csak kevés oxigént engednek a jég alá különösen, ha kicsinyek. Jobb a következő eljárás.

10-20 méteres távolságban két lyukat nyitunk a jégbe és köztük csövet fektetünk le kis eséssel. Az egyik lyukból vizet merünk a csőbe, úgy, hogy az a másik lyukba folyjon. Ilymódon a víz igen sok oxigént vesz fel. Halászati intézkedések Délmorvaországban.

(Wochenschau.) (Wr. Lw. Z. márc. 16.)

A cseh protektorátus mezőgazdaságának fejlesztése keretében ezer hektárral akarják kiterjeszteni a haltenyésztést, főleg régebbi felhagyott tavak újbóli felhasználásával és az elhanyagolt községi tavak rendbehozatalával.

Új geodetikus mérőkészülék.

(Neues geodetisches Messgerät.) Wr. Lw. Z. 1940. 15.)

A bécsi tavaszi mintavásáron új mérőkészüléket mutatnak be, mely kerékpárszerű állványra van építve és így könnyen szállítható.

A készülék igen sokoldalú. Magassági különbözeteket számít ki, hosszmetreket rajzol és szögeket mér. Egy filmszalag előhívása után a készülék azonnal másolható matricákat ad. A készülék területfelvételekre használható.

K. Gy.

Ujdonságok—Vegyesek

Személyi hír.

Lapzárta után értesültünk, hogy a Kormányzó Ur Öfőméltósága *Dr. Tomcsányi Vilmos Pál Ocellenciáját Kárpátja kormányzói bizóságává* nevezte ki.

Mi, magyar halászok, jól ismerjük hosszú évek óta az ő igen mély tudását, rendkívül széles látókörét, igen értékes képességeit és óriási munkabírását, hiszen már hosszú évek óta az *Országos Halászati Egyesület elnökét* is tiszteljük személyében. Azt az államférfit, aki talán hazánk leg súlyosabb és legveszélyesebb korszakában töltötte be az igazságügyminiszter szerepét, s aki azóta is igen magas pozíciókban szolgálta hazánkat, s mégis, mindig szakított időt magának arra, hogy egyesületünkben az elnöki szerepet is *kitűnően, valóságosan, s nem névleg* töltsse be.

Midőn Isten áldását kérjük új, igen nagy fontosságú és díszes de nehéz munkakörére, igaz ragaszkodással mindnyájan óhajtjuk: ne hagyja el egyesületünk elnöki székét ezután sem!

U.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő R.-T. és Zimmer Ferenc Halkereskedelmi R.-T.-től nyert értesülés szerint 1941. évi december hó folyamán a nagybani halárak kg-ként a következők voltak:

élőponty 2 kg felett	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.—
„ 1.50—2 kg-os	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.80
„ 1.—1.50 kg-os	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.60
„ 1.—kg alatt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.40
jegeltponty nagy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.20
„ közép	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.80—2.—
„ kicsi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.20—1.60
Balatoni fogas I. oszt.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.10
„ II. oszt.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.30
„ III. oszt.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.50
„ IV. oszt.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.40
fogas 1.50 kg felett	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.50—5.—
„ 1.—1.50 kg-os	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.—4.50
márna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.20
süllő 0.50—1.—kg-os	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.20—4.20
„ 0.30—0.50 kg-os	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.40—4.20
harcsa élő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.80—4.50
„ jegelt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.—3.80
csuka jegelt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.30—2.60
élő kárász	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.20—1.40
jegelt kárász	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0.60—0.80
fehér hal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0.40—1.40
Balatoni keszeg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0.75
compó élő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.20—1.60
„ jegelt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0.80—1.—

K. Gy.

Eladó halivadék

kilyéni Czakó tógazdasága, Muthpuszta, u. p. Ireg-
szemcse. Vasutállomás: Nagykönyi. Tolna megye.
1 és 2 nyaras ponty kb. 5–6 q., átlagsúly 5–10 dkg.
Egységára P/kg napi áron. 50%-ban pikkelyes.

Hosszabb tógazdasági gyakorlattal rendelkező 36 éves ha-
lászmaster állást keres. Nagyobb tógazdaság vezetését önál-
lóan végzi. Haltenyésztésben teljesen járatos. „Szorgalom”
jelige.

10 q 8–10 dekás nemesponty ivadékokat vennék, B. Tóth
János autófuvarozó, Szigetszentmiklós.

Gróf Jankovich Bésán Elemér HALNAGYKERESKEDÉSE.

Iroda:

Budapest, Ferenc József rakpart 17. Tel.: 186-236

Üzlet:

Budapest, IX. Központi Vásárcsarnok. Tel.: 185-273

Veszek 40 mázsa

5–10 dekás átlagsúlyu pontyivadékokat,

őszii vagy tavaszi szállításra. Ajánlatot

Halgazdaság Velence

címre kérek.

BARTA LIPÓTNÉ HALKERESKEDŐ

TELEFON:

Iroda: 185-0-71.

Üzlet: 185-5-84.

BUDAPEST, IX., KÖZP. VÁSÁRCSARNOK

TÓGAZDASÁG

berendezésére alkalmas területet keres, eset-
leg meglévők kibővítésére vállalkozik

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI R.-T. BUDAPEST.

Telefon: 133-539, 185-448, 185-338, 181-679.

VESZÜNK!

7–10 dekás egynyaras, vagy 25–40 dekás
kétnyaras gyorsnövésű nemes pikkelyes

PONTYIVADÉKOT,

ab Balaton. Mennyiségi és minőségi át-
vétel bizottság által Siófok vagy Fonyód
kikötőben. Ajánlatok a

BALATON HALÁSZATI R.-T. SIÓFOK
címére.

Halászháló

puha inslég és kötél, hálófonal, parafa-alattság,
rebzsinór minden mennyiségben kapható

Ádám Miksa Rt.-nál, Bpest.

Főüzlet: IV., Ferenc József rakpart 6–7. A Ferenc
József híd és Erzsébet híd között. Telefon: 18-59-65.

Fióküzlet: VII., Thököly-út 16. szám. A Keleti pá-
lyaúdvár ind. oldalával szemközt. Telefon: 13-98-61.

SUMONYI TÓGAZDASÁG

Tóth József és társai

HALKERESKEDÉSE

Folyóvízi és tavi halak

vétele és eladása nagyban és kicsinyben.

TELEFON: 185-740, BUDAPEST

IX., Központi Vásárcsarnok

A lap kiadásáért felelős: Dr. Unger Emil.

Halbizományi és Halértékesítő Rt.

A Magyar Tógazdaságok Rt. kizárólagos bizományosa

Igazgatóság: Budapest, V., József-tér 8. Telefon: 18-09-21, 18-09-22.

Levél cím: Budapest 4, postafiók 271. Távirati cím: Tógazdaságok.

Telep és iroda: Budapest, IX., Csarnok-tér 5. Telefon: 18-56-36.

Elárusítóhely: Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok. Telefon: 18-56-36.

Szállítási iroda: Budapest, I., Budaörsi-út 87. Telefon: 26-87-16.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok Rt. kezelésében
levő tógazdaságokból elsőrendű, gyorsnövésű egy- és kétnyaras tenyészpontyot,
anyapontyot, minden más tenyészhalat s megtermékenyített fogassülőikrát.

